

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111201097
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6111201097.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Mesto Banská Bystrica, so sídlom Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, zastúpený obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s. r. o., so sídlom Horná Strieborná 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 253 011, proti žalovanej Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody vo výške 1 455 029,16 € s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/16/2011-391 z 19.07.2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, ktorým súd žalobu zamietol a v treťom výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % potvrdzuje.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí tretím rozsudkom zamietol žalobu žalobcu o náhradu škody vo výške 1 455 029,16 € spolu so 7 % ročným úrokom z omeškania za obdobie od 04.06.2011 do zaplatenia, konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 1 455 029,16 € za obdobie od 01.12.2000 (správne od 01.12.2010 - poznámka odvolacieho súdu) do 03.06.2011 zastavil a rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % vo výške ako bude vyčíslené v samostatnom uznesení súdu prvej inštancie.

1.1 Žalobca podľa dôvodov rozhodnutia tvrdil, že mu škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. februára 2006 sp. zn. 12CoE/69/2005, ktoré bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 z 30. júla 2018 a následným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/254/2001, ktorý zexekoval na uspokojenie pohľadávky oprávneného z exekučného konania T. X. Q. so sídlom XX J. K. O., E. H., XXth F., O. V., XXXX, R., P., H.. E.. XXXXXX (ďalej aj „oprávnený z exekučného konania" alebo „spoločnosť T. X. Q.") finančné prostriedky žalobcu vo výške 1 455 029,16 €, aj keď Mesto Banská Bystrica nebolo v postavení povinného v exekučnom konaní. Žalobca so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku adresovanou Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z. z.") neuspel a žalovaná odmieta zaplatiť uplatnenú pohľadávku aj v súdnom konaní s obranou, že žalobcovi ešte škoda nevznikla. Súd prvej inštancie popísal v dôvodoch rozhodnutia genézu sporu počnúc prvým rozsudkom pod č. k. 7C/16/2011-72 zo dňa 17.10.2011, ktorým bola žaloba zamietnutá, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/353/2011 zo 16. mája 2012 zrušujúcim rozsudok

okresného súdu č. k. 7C/16/2011-72, v poradí druhým rozsudkom okresného súdu č. k. 7C/16/2011-134 zo 07.11.2012, ktorým prvoinštančný súd viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu žalobe vyhovel, vo veci samej obsahovo potvrdzujúcim a v lehote splatnosti zmeňujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/2/2013 z 26.02.2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2016 z 22.02.2017, ktorým dovolací súd zrušil nielen rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26.02.2014 sp. zn. 17Co/2/2013, ale aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo 07.11.2012 č. k. 7C/16/2011-134 vo vyhovujúcej časti a v tomto rozsahu vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 vytkol obom súdom nižšieho stupňa procesné pochybenie, že bez povšimnutia prevzali nesprávne označenie žalovanej z podaní žalobcu (Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR), hoci takto označený útvar spôsobilosť vystupovať v právnych vzťahoch či v súdnom konaní nemá. Nižšie súdy podľa názoru dovolacieho súdu pochybili aj priznaním úrokov z omeškania žalobcovi, hoci pôvodnou žalobou žiadal žalobca iné príslušenstvo v podobe úrokov a až v priebehu konania korigoval túto požiadavku na úroky z omeškania a aj keď nešlo o prípad jednoducho odstrániteľného rozporu textovej časti žaloby s jej petítom, žiaden zo súdov nižšieho stupňa o zmene žaloby nerozhodol. Žalobca na výzvu súdu prvej inštancie vytýkané nedostatky dovolacím súdom odstránil správnym označením žalovanej Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a žiadosťou o pripustenie zmeny žaloby, o ktorej rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 7C/16/2011-314 zo 07.06.2017. Predmetom konania po pripustení zmeny žaloby sa stal nárok na náhradu škody vo výške 1 455 029,16 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 1 455 029,16 € od 01.12.2010 do zaplatenia.

1.2 V súlade s vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 súd prvej inštancie skúmal, kto sa na úkor žalobcu tým, že z jeho účtu boli v súvislosti s exekučným konaním vedeným na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/254/2001 odpísané finančné prostriedky vo výške 1 455 029,16 € a vyplatené sčasti oprávnenému z exekučného konania spoločnosti T. X. Q. a časť si z nich ponechal súdny exekútor na úhradu trov exekúcie, bezdôvodne obohatil. Povinným z exekučného konania sp. zn. 1Er/254/2001 bol X.T. Mesta Banská Bystrica príspevková organizácia zriadená Mestom Banská Bystrica, ktorá podľa zistenia súdu prvej inštancie z výpisu zo živnostenského registra nebola zrušená ani ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom. Spoločnosť T. X. Q., so sídlom na P. sa stala oprávneným v exekučnom konaní na základe zmlúv o postúpení pohľadávok, platnosť ktorých na návrh žalobcu Mesta Banská Bystrica proti žalovaným A. D., a. s., V. R., T. X. Q. skúmal Okresný súd Banská Bystrica v konaní pod sp. zn. 60Cb/75/05. Toto konanie bolo právoplatne zastavené dňa 26.01.2009 z dôvodu späťvzatia žaloby.

1.3 Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 1Er/254/2001-144 z 12.09.2005, v ktorom za povinnú osobu označil X.tvar K. Banská Bystrica, vyhlásil exekúciu vedenú súdnym exekútorom K.. N. J. proti Mestu Banská Bystrica za neprípustnú podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 15. februára 2006 sp. zn. 12CoE/69/2005 uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú zmenil tak, že návrh Mesta Banská Bystrica na zastavenie exekúcie zamietol vychádzajúc z názoru, že zrušením konkurzu na majetok X.T. Mesta Banská Bystrica z dôvodu, že nepostačoval ani na úhradu nákladov konkurzného konania došlo analogicky podľa § 68 Obchodného zákonníka k zrušeniu tejto príspevkovej organizácie a k prechodu práv a povinností na zriaďovateľa Mesto Banská Bystrica, ktoré má vystupovať v exekučnom konaní naďalej ako povinný. Po právoplatnosti tohto uznesenia boli z účtu Mesta Banská Bystrica na základe exekučného príkazu v dňoch 15., 16., 17., 18., 19., 22.08.2015 v prospech účtu súdneho exekútora odpísané sumy 1 455 029,16 €, z ktorých 7. marca 2006 poukázal súdny exekútor oprávnenému T. X. Q. 1 425 125,10 € a pre seba na úhradu trov exekúcie si z vymoženej sumy v ten istý deň ponechal 29 904,55 €. Na dovolanie Mesta Banská Bystrica Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. júla 2008 sp. zn. 5Cdo/2/2007 zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. februára 2006 sp. zn. 12CoE/69/2005 vo výroku, ktorým bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie s odôvodnením, že bez vykonania príslušných procesných úkonov sa nemohlo Mesto Banská Bystrica stať osobou povinnou v exekučnom konaní. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 12CoE/91/2008 zo 16.12.2008 potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Er/254/2001-149 z 12.09.2005, ktorým bola exekúcia vedená súdnym exekútorom S.. N. J. proti Mestu Banská Bystrica vyhlásená za neprípustnú. Toto rozhodnutie bolo Mestu Banská Bystrica doručené dňa 22.12.2008.

1.4 Žalobca preukázal v konaní, že obchodná spoločnosť T. X. Q., so sídlom na P. bola v roku 2016 zrušená. Táto skutočnosť podľa názoru súdu prvej inštancie vplyv na možnosť žalobcu domáhať sa

vydania bezdôvodného obohatenia od toho, kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal nemala, keď v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2016 za subjekt, ktorý bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu získal podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bolo potrebné považovať príspevkovú organizáciu zriadenú Mestom Banská Bystrica X.T. Mesta Banská Bystrica. Subjektom, voči ktorému mal žalobca viesť spor o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia bola vlastná príspevková organizácia žalobcu. O tom, že práve tento subjekt je osobou obohacujúcou sa na úkor Mesta Banská Bystrica musel žalobca podľa názoru dovolacieho súdu vedieť od momentu vymoženia povinnosti prináležiacej jeho príspevkovej organizácii v rámci exekúcie vystupujúcej v procesnom postavení povinného a z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007, ako aj z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008, ktoré boli Mestu Banská Bystrica doručené ešte pred uplynutím objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. Najvyšší súd výslovne uviedol, že čas nadobudnutia právoplatnosti týchto rozhodnutí nemal žiaden právny význam a najneskôr od možnosti oboznámiť sa už s prvým z nich nemalo Mesto Banská Bystrica dôvod otáľať s uplatnením nároku na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ žalobca takúto žalobu nepodal, potvrdil opodstatnenosť námietky žalovanej o tom, že bol nedostatočne bdely pri uplatňovaní svojich práv, ktorá z pohľadu úspechu žaloby o náhradu škody proti štátu nie je zanedbateľnou. S pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou možno podľa názoru dovolacieho súdu usudzovať, že takúto žalobu proti vlastnej príspevkovej organizácii ani obchodnej spoločnosti sídliacej na P.alobca nepodal uvedomujúc si bezvýslednosť konaní. Najvyšší súd sa v zrušujúcom uznesení vyjadril aj k otázke spravodlivého usporiadania veci tak, že nie je možné sa stotožniť so záverom, že spravodlivému usporiadaniu veci zodpovedá uložiť povinnosť nahradiť škodu vzniknutú žalobcovi nezákonným rozhodnutím orgánu štátu Slovenskej republiky, keď zriaďovateľ dlžníka nie je ochotný zrušiť zriadenú príspevkovú organizáciu z obavy k prechodom záväzkov dlžníka na zriaďovateľa. Súd prvej inštancie uzavrel, že aj keď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/69/2005 formálne napĺňa znaky nezákonného rozhodnutia podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z. z., nie je možné žalobe vyhovieť z dôvodu, že neboli splnené ďalšie predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody. Finančné prostriedky odpísané z účtu žalobcu a prevedené na účet oprávneného v exekučnom konaní nepredstavujú škodu spôsobenú žalobcovi v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Odpísaním finančných prostriedkov z účtu žalobcu a ich výplatou spoločnosti T. X. Q. vznikol oprávnenému (správne povinnému - poznámka odvolacieho súdu) voči žalobcovi záväzok z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka a až v prípade bezúspešného uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od X.T. Mesta Banská Bystrica by prichádzala do úvahy možnosť vzniku reálnej škody na strane žalobcu, ktorej náhrady je možné sa v prípade preukázania príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním orgánu verejnej moci domáhať od štátu. Žalobca nepreukázal, že by sa voči povinnému z exekučného konania domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, resp. že by vyvinul akúkoľvek aktivitu vo vzťahu k povinnému smerujúcu k nahradeniu toho, čo žalobca za povinného v exekúcii plnil. Z uvedeného potom vyplýva, že nie je preukázaný vznik samotnej škody. Tento názor je v súlade s judikatúrou súdov Slovenskej a Českej republiky, na ktoré poukazovala žalovaná v priebehu súdneho konania, aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 (4Cz/110/84, 4Cdo/199/2005, III. ÚS 361/09). Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v zmysle uvedených rozhodnutí považovaný za ustálenú súdnu prax uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Žalovaná nie je totožná so subjektom, ktorý sa na úkor žalobcu v exekučnom konaní obohatil. Vznik škody je jednou zo základných podmienok vzniku nároku na náhradu škody proti štátu. Škoda nevznikne skôr, ako je preukázaná nemožnosť uspokojenia pohľadávky zodpovedajúcej rozsahu uplatnenej škody iným spôsobom, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia subjektom, ktorý sa bez právneho dôvodu na úkor toho, komu bolo zasiahnuté do majetkovej sféry, obohatil. Preukázanie takejto nemožnosti dosiahnuť uspokojenie pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia teda nie je podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody výslovne ustanovenej v zákone č. 514/2003 Z. z., je však podmienkou pre preukázanie vzniku škody ako jedného zo základných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Odpísaním finančných prostriedkov z účtu žalobcu došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobcu tak, že došlo k reálnemu zmenšeniu jeho majetku, stalo sa tak však v súlade s vtedy platným právnym stavom, aj preto nie je možné hovoriť o vzniku škody. Odpísanie finančných prostriedkov z účtu žalobcu by bolo možné považovať za škodnú udalosť vyúsťujúcu do vzniku škody až momentom zrušenia rozhodnutia o zamietnutí námietok vznesených v exekučnom konaní a jeho nahradením iným právoplatným rozhodnutím súdu, ktorým by námietkam bolo vyhovené a exekúcia na majetok žalobcu vyhlásená za neprípustnú.

1.5 V konaní nebolo tvrdené, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia by bola zjavne neúspešná z dôvodu možnej námietky premlčania. Na premlčanie prihliada súd len na námietku dlžníka. O tom, či bude vznesená námietka premlčania nároku si nemôže súd podľa názoru súdu prvej inštancie urobiť predbežný názor v inom konaní. V prípade, že by žalobca žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia podal a druhou sporovou stranou by bola vznesená námietka premlčania, uplynutie objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia by nebolo spôsobené činnosťou žalovanej (orgánov štátu), ale nečinnosťou žalobcu, ktorý napriek vedomosti o existencii rozhodnutia o neprípustnosti exekúcie sa nedomáhal svojich práv v čase, keď by prípadná námietka premlčania nároku nemohla byť účinne vznesená. Tieto skutočnosti vylučujú súdom predpokladanú mimoriadnu a výnimočnú okolnosť oprávňujúcu súd opomenúť povinnosť žalobcu preukázať bezúspešnosť uplatnenia svojho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči svojmu dlžníkovi. Žalobca nepreukázal, že mu vznikla škoda, za ktorú zodpovedá štát, preto musela byť jeho žaloba ako nedôvodná zamietnutá.

1.6 Rozhodnutie o trovách konania odôvodňuje súd prvej inštancie úspechom žalovanej v spore, ktorej podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) patrí náhrada trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými bola žaloba zamietnutá a rozhodnuté o trovách konania napadol odvolaním žalobca. Zopakoval, že základom nároku a uplatnenia náhrady škody je skutočnosť, že v súvislosti s nezákonným rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. februára 2006 sp. zn. 12CoE/69/2005 a následným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora so súhlasom slovenských súdov do 16.12.2008, kým Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 12CoE/91/2008 ustálil, že exekúcia vedená proti žalobcovi prípustná nie je, došlo k odpísaniu finančných prostriedkov z účtu žalobcu. Odmietal názor žalovanej, že nárok na náhradu škody môže voči štátu uplatniť žalobca iba vtedy, keď preukáže bezúspešné uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči subjektu schránkovej firmy sídliacej v daňovom raji. Nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že splnením povinnosti vznikutej X.T. Mesta Banská Bystrica (príspevkovej organizácii zriadenej žalobcom) má ísť naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka. Žalobca opiera svoje nároky o ustanovenie § 3 ods. 1 písm. d), § 5 ods. 3, § 6 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., v ktorom nie je ustanovená povinnosť obligatórne pred uplatnením nároku na náhradu škody voči štátu uplatniť nároky vo vzťahu k tretiemu subjektu. Otázka konkurencie nárokov na náhradu škody a na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia nie je legislatívne upravená a legislatívnu úpravu nie je možné nahradiť judikátom. Vyžadovanie od žalobcu uplatniť si svoj nárok najprv voči schránkovej firme na P. a až potom voči štátu je neprímeraným zvýhodňovaním štátu, keď žalobcovi nesprávnym a nezákonným postupom slovenských súdov objektívne škoda na území Slovenskej republiky vznikla. Žalobca nikdy nebol účastníkom konania, v ktorom vznikol titul pre nezákonne vedenú exekúciu, dokonca ani nebol označený za povinnú osobu v exekučnom konaní, kým sa do tohto konania nedostal nezákonným postupom súdneho exekútora, ktorý manuálne prepísal povinnú osobu z X.T. Mesta Banská Bystrica na Mesto Banská Bystrica. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/9/2016 nahrádza zákon, narúša koncepciu spravodlivého súdneho konania, súčasťou ktorej je princíp rovnosti zbraní. Ani X.T. Mesta Banská Bystrica svojim faktickým konaním nezapríčinil bezprostredne stav odpisu peňažných prostriedkov z účtu žalobcu. Bol to slovenský exekútor, ktorému postup odobril slovenský súd. Požiadavka podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia voči spoločnosti T. X. Q. je požiadavkou prekračujúcou právne možnosti vymáhania nárokov bezdôvodného obohatenia. Oprávnený z exekučného konania prijal finančné prostriedky poukázané súdnym exekútorom dobromyseľne. Podľa platného práva gréckej časti P. nie je táto I. nositeľom povinností vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu vzniknutú z nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu SR. Opäť nastáva situácia ako v minulosti, keď súdy analogickým použitím Obchodného zákonníka na zánik príspevkovej organizácie namiesto zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení nahradili zákon. Až po podaní mimoriadnych opravných prostriedkov súhlasili súdy s právnym názorom Mesta Banská Bystrica o tom, že na zrušenie príspevkovej organizácie nie je možné použiť ustanovenie § 68 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka a keď X.T. Mesta Banská Bystrica existuje, nedošlo k prechodu práv a povinností z X.T. Mesta Banská Bystrica na Mesto Banská Bystrica. Súd prvej inštancie prevzal úvahu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tom, že pokiaľ nebola podaná žaloba proti spoločnosti sídliacej na P., nebol žalobca bdely pri uplatňovaní svojich práv, čo z pohľadu úspechu žaloby na náhradu škody proti štátu rozhodne nie je zanedbateľné. Dokonca sa vyslovila úvaha, že takúto žalobu žalobca nepodal z dôvodu, že si uvedomil bezvýslednosť konania proti cyperskej spoločnosti aj proti vlastnej nemajetnej príspevkovej organizácii. Žalobca uvádza, že je potrebné rozlišovať posúdenie otázky, či nárok na náhradu škody voči štátu

spôsobenej nezákonným rozhodnutím vzniká až potom, ako sa neúspešne uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto sa na základe plnenia z nezákonného rozhodnutia obohatil alebo či ide o konkurenciu dvoch nárokov a je na slobodnej vôli žalobcu, či bude požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia alebo náhradu škody. Žalobca zotráva na názore, že ak zákon č. 514/2003 Z. z. za podmienku úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody proti štátu neustanovuje zánik možnosti dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia a zodpovednosť štátu za škodu je absolútnou objektívnou zodpovednosťou, je potrebné žalobe žalobcu vyhovieť, lebo len takéto rozhodnutie zodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi žalobcom a Slovenskou republikou. Záver súdu prvej inštancie vyslovený v bode 36 odôvodnenia trpí vnútornou rozpornosťou, ak sa v posledných riadkoch tohto bodu konštatuje, že žalobu proti Slovenskej republike podal žalobca preto, že si uvedomoval bezvýslednosť konania vedeného proti spoločnosti sídliacej na P.. Žalobca sa nikdy netajil tým, že osobne zisťoval stav tejto spoločnosti v R. a bolo zistené, že ide o schránkovú firmu. Žalobca nevie zistiť, kam odoslal súdny exekútor finančné prostriedky vymožené od žalobcu v exekučnom konaní a ani ich osud. Žalobca nie s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, ale s istotou preverenou jemu dostupnými prostriedkami má bezpečne zistené, že v subjekte T. X. Q. ide o schránkovú firmu sídliacu v advokátskej kancelárii gréckeho advokáta v gréckej časti P. a nahradením zákonného ustanovenia, resp. doplnením zákona č. 514/2003 Z. z. o obligatórnej povinnosti žalovať tretí subjekt, ako je to uvedené v bode 36 napadnutého rozsudku, sa vytvorí bariéra brániaca vymocť od štátu akúkoľvek škodu. Žalobca podaním žaloby proti štátu nesledoval žiadne nekalé úmysly. Mesto Banská Bystrica chce naspäť to, čo mu bolo nezákonne odpísané z jeho účtu. Odpis peňažných čiastok z účtu žalobcu nastal ľstou. Boli to práve orgány verejnej moci Slovenskej republiky (súdy a exekútor), ktoré pripustili dosiahnuť špekulatívny cieľ oprávneného schránkovej firmy T. X. Q., v pozadí ktorej stoja záujmy finančných skupín.

2.1 Na najvyššom súdom položenú otázku, či odporuje spravodlivému usporiadaniu veci požadovať od žalobcu najprv uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď sám nebol ochotný zrušiť ním zriadenú príspevkovú organizáciu z obavy pred prechodom záväzkov dlžníka na zriaďovateľa žalobca uvádza, že v prípade zániku príspevkovej organizácie na zriaďovateľa prechádzajú len tie povinnosti, ktoré vyplývajú z predmetu jeho činnosti a nie z inej obchodnej činnosti. Prechod práv a povinností na zriaďovateľa prichádza do úvahy len vo vzťahu k činnostiam, pre ktoré bola príspevková organizácia zriadená a nie k činnostiam, ktoré prípadne vykonávala ako podnikateľskú činnosť v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako to konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5Cdo/2/2007. X.T. Mesta Banská Bystrica je samostatný právny subjekt, za ktorého zodpovednosť žalobca neniesol a nenesie. Voľná úvaha vyjadrená v bode 37 rozsudku nenachádza odraz v žiadnom dôkaze v rámci celého konania. K odpisu peňažných prostriedkov z účtu žalobcu v prospech schránkovej firmy došlo nezákonne. Žalobca ani X.T. Mesta Banská Bystrica tieto omyly nespôsobili. Žalobca neplnil dobrovoľne za Investorský útvar Mesta Banská Bystrica oprávnenému v exekučnom konaní, je potom krajne otázne, či vznikol záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia medzi skutočným dlžníkom a tým, ktorý za neho plnil (žalobca). Žalobca tvrdí, že nevznikol žiadny záväzkový vzťah v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že takýto nemohol byť založený nezákonne absolútne neplatnými právnymi úkonmi slovenských orgánov verejnej moci. Konštatovanie, že žalobca disponuje voči povinnému z exekúcie pohľadávkou, ktorej uspokojenia sa mohol domáhať aj mimosúdnou cestou je nepriliehavé, keď v exekučnom konaní bol žalobca označený za povinného nezákonným postupom.

2.2 Žalobca je toho názoru, že žaloba je dôvodná a naďalej sa domáha od žalovanej zaplata sumy 1 455 029,16 € so 7 % ročným úrokom z omeškania od 04.06.2011 do zaplata.

3. Žalovaná po zopakovaní dôvodov, z ktorých súd prvej inštancie žalobu zamietol a dôvodov nespokojnosti žalobcu s rozhodnutím súdu prvej inštancie uvedenými v odvolaní uviedol, že odvolací súd by mal odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku odmietnuť z dôvodu, že nemá náležitosti podľa § 363 C. s. p. - absentujú v ňom odvolacie dôvody. Zároveň uviedla, že sa stotožňuje s dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, výsledkom ktorého bol riadne zistený skutkový stav odôvodňujúci zamietnutie žaloby z dôvodu nepreukázania vzniku škody, za ktorú by bola zodpovedná žalovaná podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Pri tomto závere sa súd prvej inštancie plne riadil právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení z 22.02.2017 sp. zn. 6Cdo/9/2016 ako dovolacieho súdu vydanom v prejednávanej veci. Neobstojí námietka žalobcu, že záväzok z bezdôvodného obohatenia nemohol vzniknúť, pretože tento nemohol byť založený nezákonne absolútne neplatnými právnymi úkonmi slovenských orgánov verejnej moci. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka predpokladá plnenie za iného bez právneho dôvodu, bez ohľadu na príčinu,

pre ktorú k plneniu došlo. Ak by odvolací súd neodmietol odvolanie žalobcu pre nesplnenie náležitosti odvolania, žiada žalovaná potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

4. V reakcii na vyjadrenie žalovanej v písomnom podaní z 20. decembra 2018 žalobca uviedol, že z jeho odvolania je zrejmé, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a odvolanie je riadne podpísané právnym zástupcom žalobcu. Súd prvej inštancie nevyzval žalobcu na odstránenie chýbajúcich náležitostí odvolania podľa § 373 ods. 1 C. s. p., preto požiadavka na postup podľa § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku je nedôvodná. V doplňujúcom podaní z 21.01.2019 žalobca uviedol, že odvolacie dôvody vyplývajú z odvolania žalobcu zo dňa 16.10.2018. Ide o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Za nesprávne zistený skutkový stav žalobca označuje, že nie je ničím preukázané a verifikované, že platba odpísaná z účtu žalobcu došla na účet zahraničnej schránkovej firmy. Za tejto situácie žalobca nemohol podať v gréckej časti P. W. podľa tamojšieho práva žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia proti oprávnenému z exekučného konania. Za nesprávne právne posúdenie veci považuje žalobca, že neexistenciu priameho zákonného ustanovenia v systéme slovenského práva ako práva kontinentálneho nemožno nahradiť rozhodnutím súdu ktorejkoľvek inštancie. Proti vôli žalobcu nemohol vzniknúť žiaden záväzkový vzťah v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka a potreba žalovať najprv zahraničnú schránkovú firmu a až pri neúspešnosti takto podanej žaloby domáhať sa zodpovednosti žalovanej. Dovolanie bolo pripustené pre zodpovedanie otázky zásadného právneho významu (či podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia od dlžníka), ktorá nebola „odstránená“. Odvolacím súdom položenú otázku zásadného právneho významu najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 nevyriešil. Žalobca opakuje, že povinným v exekučnom konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica sa stal protizákonne bez procesného návrhu oprávneného z exekučného konania v zmysle § 92 ods. 3 vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku. Rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka exekučného konania na strane povinného neexistovalo. Svoju vôľu slovenského exekútora bez rešpektovania ustanovení o zmene účastníkov konania akceptoval aj slovenský súd. Žalobca opätovne navrhuje, aby v zmysle § 421 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku odvolací súd pripustil dovolanie, ak bude toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí, pretože aj rozhodnutie dovolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá znie: „je podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, aby poškodený preukázal bezúspešnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia tretiemu subjektu, ak toto obohatenie spôsobil slovenský orgán verejnej moci tretiemu subjektu, pričom zákon č. 514/2003 Z. z. upravujúci osobitný druh zodpovednosti nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z osobitných predpokladov tejto zodpovednosti?“. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/2/2007 a 4Cdo/232/2006 konštatoval, že žalobca ničím neprispel k vzniknutému nezákonnému stavu. V záujme právnej istoty je potrebné žalobcom uvedenú otázku zásadného právneho významu vyriešiť. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26.02.2014 sp. zn. 17Co/2/2013 rozhodne nemá charakter extrémneho nesúladného rozhodnutia s princípom spravodlivosti popierajúcim zmysel a účel ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.

5. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovanej, že odvolanie žalobcu nespĺňa náležitosti riadneho odvolania len z toho dôvodu, že v ňom žalobca nepomenoval odvolacie dôvody označením zákonného ustanovenia podľa Civilného sporového poriadku. Odvolanie žalobcu nemá vady brániace pokračovaniu v konaní, keďže je z neho zrejmé, kto podal odvolanie, proti ktorému rozhodnutiu a čoho sa ním žalobca domáha. Aj bez výslovného označenia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku bolo možné z obsahu odvolania žalobcu vyvodiť, že súdu prvej inštancie vytýka nesprávne zistený skutkový stav v otázke, či žalobcovi vznikla škoda alebo len pohľadávka z bezdôvodného obohatenia a nesprávne právne posúdenie v otázke, že pred preukázaním bezúspešnosti žaloby o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia proti subjektu, ktorý ho získal sa žalobca nemôže podľa zákona č. 514/2003 Z. z. domáhať voči štátu náhrady škody. Odvolací súd z tohto dôvodu nezvolil postup podľa § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku a správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie skúmal prejednaním veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu a správne zistil skutkový stav veci a dôkazy ním vykonané nebolo potrebné zopakovať ani doplniť. Rešpektujúc viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a príkaz v § 380 ods. 2 C. s. p. prihliadnuť na vady týkajúce sa procesných podmienok, aj keď neboli odvolateľom vytýkané, dospel odvolací súd k názoru, že rozsudok súdu prvej

inštancie netrpí žalobcom vytýkanými vadami, neboli zistené ani vady procesných podmienok. Odvolací súd stotožňujúc sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré plne rešpektuje záväzný právny názor dovolacieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 uvedomujúc si, že viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu dopadá aj na odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

6. Dôvodom opätovného konania súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu vo veci je, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/9/2016 z 22. februára 2017 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. februára 2014 sp. zn. 17Co/2/2013 aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo 7. novembra 2012 č. k. 7C/16/2011-134 vo vyhovujúcej časti a v tomto rozsahu vrátil súdu nižšieho stupňa vec na ďalšie konanie. Aj bez poučenia dovolacím súdom súd prvej inštancie aj odvolací súd vie, že podľa § 455 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená dovolacím súdom na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie a odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo/12/2016 z 31. marca 2016 ku kasačnej záväznosti rozhodnutia najvyššieho súdu uviedol: „Odvolací súd v konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu musí rešpektovať v ňom zaujatý právny názor dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 O. s. p.) a bezvýhradne sa mu podriaďiť. Len výnimočne, napríklad ak nastala zmena v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo zmena právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu, alebo ak došlo k zásadnému judikatórному posunu (reflektujúcemu niektoré rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená, sa odvolací súd nemusí riadiť kasačnou záväznosťou zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu.

Je neprípustné, aby odvolací súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, posudzoval vecnú správnosť postupu dovolacieho súdu alebo jeho zrušujúceho rozhodnutia a na výsledku tohto posúdenia založil svoje ďalšie rozhodnutie". Rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/12/2016 je zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 76/2016 s právnou vetou „postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty".

7. Aby súdy nižšieho stupňa neporušili povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 455 Civilného sporového poriadku je nevyhnutné, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zreteľne a zrozumiteľne svoj právny názor na prejednanú vec, ktorý viedol k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie formuloval, inak môže nastať situácia, že súdy nižšieho stupňa aj nechtiac len v dôsledku mylnej interpretácie záverov dovolacieho súdu rozhodnú mimo vysloveného právneho názoru Najvyšším súdom SR. Z odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom je odprezentovaný právny názor najvyššieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 sa javí, že žalobca inak chápe rozhodnutie najvyššieho súdu než súd prvej inštancie a odvolací súd. Za záväzný právny názor vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2016 odvolací súd považuje:

- subjekt označený v záhlaví rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/16/2011-134 a v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/2/2013 z 26. februára 2014 ako Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nemá procesnú subjektivitu z dôvodu, že procesná subjektivita patrí štátu s názvom Slovenská republika, aj príslušnému rezortnému ministerstvu s názvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a nie útvaru vzniknutého zložením názvov oboch takýchto právnických osôb. Procesnému právu zodpovedá len také označenie štátu ako účastníka súdneho konania (strany sporu), kde bude uvedený: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR alebo Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR,
- ak si žalobca v písomnej žalobe spolu s pohľadávkou vo výške 1 455 029,16 € uplatnil príslušenstvo v podobe úrokov, nie je možné zmeniť požadovaný typ príslušenstva na úroky z omeškania bez zmeny žaloby (pretože bez rozhodnutia o zmene žaloby sa „nové" príslušenstvo nemohlo stať a to „pôvodné" neprestalo byť predmetom konania),
- súdy oboch stupňov vec nesprávne (nedostatočne a neúplne) právne posúdili; správne rozhodnutie vo veci nezáviselo len od zodpovedania otázky, či preukázanie bezúspešnosti žaloby o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je de facto ďalšou v zákone č. 514/2003 Z. z. priamo neupravenou zákonnou podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci, ale bolo potrebné posúdiť aj ďalšie otázky, ako pristupovať k vyriešeniu problému

konkurencie nárokov na náhradu škody a na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia a kde treba hľadať medze, po ktorých prekročení už nemôže byť obhájitelným názor o nemožnosti kvalifikácie majetkovej ujmy vzniknutej niekomu v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím súdu za škodu, za ktorú zodpovedá štát. V bode 26 odôvodnenia dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že nerozlišoval medzi prípadmi existencie nárokov na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia a na náhradu škody voči rôznym osobám a tými prípadmi, v ktorých nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia má povahu doplnkového (záložného) titulu v takých záväzkových vzťahoch, v ktorých ako oprávnený (veriteľ) aj zaviazaný (dlžník) figurujú tie isté osoby. Žalovaná v priebehu konania upozorňovala na rozsudky najvyššieho súdu a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky dopadajúce na prípady, keď nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia a nárok na náhradu škody svedčí voči rôznym subjektom a odvolací súd použil pri rozhodovaní veci judikatúru patriacu do druhej skupiny, v ktorej neexistencia nároku jednej osoby na náhradu škody voči osobe druhej nevyklučuje uspokojenie nároku „titulom“ bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aplikovaným odvolacím súdom v rozsudku sp. zn. 17Co/2/2013 (2Cdo/48/2010 a 2Cdo/155/2011) najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 uviedol, že tieto sú v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu i v teórii považované za exces, čo už vyjadril najvyšší súd vo svojom uznesení z 29. novembra 2016 sp. zn. 6Cdo/27/2016,

- je potrebné rozlišovať medzi skutkovými podstatami bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pre ktoré je spoločným znakom, že popri neexistencii záväzku na strane toho, na koho úkor bolo obohatenie získané neexistuje ani právo toho, kto sa obohatil (veriteľa) na plnenie predstavujúce predmet bezdôvodného obohatenia (či už po 1. pre absolútnu neexistenciu právneho dôvodu plnenia, 2. pre neplatnosť právneho úkonu predstavujúceho len domnelý právny dôvod, 3. pre odpadnutie pôvodne existujúceho právneho dôvodu alebo 4. pre nepoctivosť zdrojov získaného prospechu) a skutkovou podstatou bezdôvodného obohatenia, ktoré je súčasťou § 454 Občianskeho zákonníka osobitosťou ktorej je, že veriteľ má právo prijať predmet plnenia a bezdôvodné obohatenie vzniká nezávisle na jeho osobe tým, že mu plnil niekto iný než ten, kto mal takúto povinnosť. V tomto prípade preto záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká medzi skutočným dlžníkom a tým, kto za neho plnil. Zo skutkového stavu vyplývajúceho zo súdneho spisu dovolací súd vyvodil, že žalobca v exekučnom konaní, aj keď nedobrovoľne, plnil povinnosť vzniknutú jeho príspevkovej organizácii (Investorskému útvaru Mesta Banská Bystrica). Oprávnený z exekučného konania uspokojený z prostriedkov získaných od žalobcu a súdny exekútor, ktorý si ponechal časť celkovej zexekvovanej sumy, boli nositeľmi práv oprávňujúcich ich na prijatie nimi ponechaných plnení a zjavne nemajetnej, do rozhodnutia dovolacieho súdu nezrušenej príspevkovej organizácii žalobcu prislúcha postavenie dlžníka s povinnosťou plniť. Ak tým, za koho Mesto Banská Bystrica v exekučnom konaní plnilo a proti komu by malo viesť spor o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia bola jeho vlastná príspevková organizácia, boli bezpredmetné úvahy o nemožnosti od žalobcu spravodlivo žiadať viesť spor s cyperskou schránkovou spoločnosťou o vydanie bezdôvodného obohatenia. Osoba, ktorá sa na úkor žalobcu obohatila, musela byť žalobcovi známa od momentu vymoženia povinnosti prináležiacej jeho príspevkovej organizácii v exekúcii vystupujúcej v procesnom postavení povinného a vo vzťahu k možnému premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné vychádzať z toho, že žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor povinným z exekučného konania X.T. Mesta Banská Bystrica dozvedel z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 momentom ich doručenia (pred uplynutím objektívnej premlčacej doby) a nadobudnutie právoplatnosti týchto rozhodnutí nemá žiaden právny význam. Ak žalobca takúto žalobu nepodal, je potrebné jeho konanie vyhodnotiť ako nedostatočnú bdelosť pri uplatňovaní svojich práv, ktorá z pohľadu úspechu žaloby o náhradu škody proti štátu rozhodne nie je zanedbateľnou. Z vety uvedenej v zátvorke v bode 31 odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu v znení: „s výhradou dosiaľ nepreukázaného nedostatku vecnej legitímácie oprávnenej z exekúcie“ odvolací súd vyvodil, že vyslovený právny názor o vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu jeho príspevkovou organizáciou podľa § 454 Občianskeho zákonníka obstojí, ak sa nepreukáže nedostatok vecnej legitímácie oprávnenej z exekúcie spoločnosti T. X. Q.. Dovolací súd uložil odvolaciemu súdu, aby si položil a zodpovedal otázku, či odporuje spravodlivému usporiadaniu veci, ak zriaďovateľa dlžníka neschopného plniť svoje záväzky oprávneného rozhodnúť o zrušení takéhoto dlžníka a neochotného na takýto krok nepochybne i z obavy pred prechodom záväzkov dlžníka na zriaďovateľa postihne to, na čom má podiel, že bezdôvodné obohatenie nevymôže,

- nesprávne právne posúdenie veci by mohol napraviť odvolací súd, ale ak existujú pochybnosti o dostatku skutkových zistení a zmatečné vady v označení strán sporu a priznanie príslušenstva

pohľadávky, ktoré sa nestalo predmetom konania sa týkali rozhodnutí súdov oboch stupňov, dovolací súd zrušil rozsudky okresného aj krajského súdu.

8. Po doručení rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2016 (ktoré žalobca napadol ústavnou sťažnosťou na Ústavnom súde Slovenskej republiky, avšak Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 15. novembra 2018 sp. zn. IV. ÚS 575/2018 sťažnosť Mesta Banská Bystrica ako neprípustnú odmietol) vyzval súd prvej inštancie žalobcu na správne označenie strán sporu a predloženie procesného návrhu týkajúceho sa zmeny žaloby, pokiaľ sa v tomto konaní domáha aj priznania príslušenstva vo forme úrokov z omeškania. Žalobca označil správne žalované v písomnom podaní na č. I. 311 spisu a požiadal súd prvej inštancie o pripustenie zmeny žaloby. Zmena žaloby, podľa ktorej sa žalobca od žalovanej domáha zaplataenia 1 455 029,19 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne z tejto sumy od 01.12.2010 do zaplataenia bola pripustená právoplatným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/16/2011-314 zo 7. júna 2017. Žalobca aj po vyslovenom právnom názore Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016, že vznik bezdôvodného obohatenia a jeho možné vymoženie od toho, komu bezdôvodné obohatenie vzniklo, je potrebné posudzovať podľa § 454 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k X.T. Mesta Banská Bystrica v priebehu ďalšieho konania predkladal súdu prvej inštancie dôkazy na preukázanie tej skutočnosti, že nemôže byť úspešný v konaní o vydanie bezdôvodného opatrenia voči spoločnosti T. X. Q. sídliacej na P. z dôvodu, že táto spoločnosť bola v rámci dobrovoľnej likvidácie spoločnosti zrušená ku dňu 23. novembra 2016 (osvedčenie P. republiky, Ministerstva energetiky, obchodu, priemyslu a cestovného ruchu, odbor registrácie spoločností a správy konkurznej podstaty R. z 8. júna 2017 na č. I. 349 spisu v preklade prekladateľkou X.. K. J.). Žalobca dokladal aj fotografie budovy, na ktorej údajne spoločnosť oprávneného z exekučného konania sídlila a k charakteru, sídlu a nedosiahnuteľnosti spoločnosti T. X. Q. na P. vypovedal na pojednávaní dňa 8. marca 2018 aj svedok advokát S.. S. K. z D. D.. Za účelom zistenia, či spoločnosť T. X. Q. bola oprávnená v exekučnom konaní prijať plnenie vymožené súdnym exekútorom od Mesta Banská Bystrica namiesto povinného X.T. Mesta Banská Bystrica si súd prvej inštancie pripojil spis Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/75/2005, v ktorom sa Mesto Banská Bystrica ako navrhovateľ (za účasti X.T. Mesta Banská Bystrica, so sídlom v Banskej Bystrici ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa) domáhalo proti odporcom 1/ A. banka, a. s., D. D., 2/ V. R., a. s., so sídlom v T. a 3/ T. X. Q. so sídlom XX J. K. O., E. H., XXth floor, O. V., XXXX, R., P., zastúpenej advokátkou S.. O. C. so sídlom v Bratislave neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávok vyhotovených notárskymi zápisnicami N 37/2003, Nz 4760/2003 z 23.01.2003 a N 45/2003, Nz 6409/2003 z 29.01.2003 na Notárskom úrade JUDr. X. K. v D.. Žalobca vzal žalobu podaním z 18. septembra 2008 späť v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu, v dôsledku čoho Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 60Cb/75/2005-333 z 29. decembra 2008 toto konanie zastavil. Napádanými zmluvami o postúpení pohľadávok boli z veriteľa A. banka, a. s., D. Bystrica postúpené pohľadávky A. banky, a. s. voči X.T. Mesta Banská Bystrica z úveru postupne na spoločnosť S-X., s. r. o., so sídlom Bratislava a následne na spoločnosť T. X. Q. na P.. Spolu s návrhom na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok požiadalo Mesto Banská Bystrica súd aj o nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa spoločnosti T. X. Q. uložila povinnosť až do skončenia konania o neplatnosť zmlúv o postúpení pohľadávok nenakladať s právami vyplývajúcimi z listín o postúpení pohľadávok, ale jeho návrh bol zamietnutý a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 60Cb/75/2005-79 z 03.10.2009 napriek informovaniu odvolacieho súdu, že spoločnosť T. X. Q. podala návrh na exekúciu, ktorá je vedená na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/254/2001 a v čase podania odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia už boli finančné prostriedky z účtu žalobcu Mesta Banská Bystrica na základe exekučného príkazu súdneho exekútora S.. N. J. v exekučnom konaní Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Er/254/01 odpísané a prevedené na účet súdneho exekútora Krajský súd Banskej Bystrici uznesením č. k. 43Cob/276/05-108 z 20. apríla 2006 potvrdil majú už vedomosť o rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. z. 12CoE/69/2005 z 15. februára 2006 s odôvodnením, že navrhovateľ neosvedčil predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia a to hroziacu ujmu v prípade, že ak súd vyhlási zmluvy o postúpení pohľadávok za neplatné a medzi tým navrhovateľ zaplatí odporcovi T. X. Q. vymáhané pohľadávky, stane sa pre navrhovateľa vrátenie pohľadávky od odporcu 3/ obtiažne. Podľa názoru odvolacieho súdu vysloveného v uznesení sp. zn. 43Cob/276/05 viac zodpovedá skutočnosti, že pokiaľ navrhovateľ (Mesto Banská Bystrica) zaplatí dlh odporcovi 3/ (T. X. Q.), zbaví sa svojho záväzku aj voči pôvodnému veriteľovi (A. D., a. s.) bez ohľadu na skutočnosť, či súd rozhodne o platnosti alebo neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. Súvis konania sp. zn. 60Cb/75/05 na Okresnom súde Banská Bystrica, exekučného konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/245/01 a tohto konania o náhradu škody pod sp. zn. 7C/16/2011 je

preukázaný vyjadreniami strán sporu v týchto súdnych konaniach, listinami preukazujúcimi postupnosť zmien účastníkov týchto konaní v dôsledku postúpenia pohľadávok a súdu prvej aj druhej inštancie sú známe tieto súvislosti z prejednávanych vecí - exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/254/01, kde ako pôvodný veriteľ podávajúci návrh na vykonanie exekúcie vystupoval S. S. J., správca konkurznej podstaty a K. J. W., osobitný správca konkurznej podstaty úpadcu A. D., a. s., D. D. a ako povinný X.T. K. D. D., v ktorej veci Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací konal pod sp. zn. 12CoE/69/2005 a 12CoE/91/2008. V súdnom spise sp. zn. 60Cb/75/2005 je žurnalizované aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 z 30. júla 2008 ako súvisiace s komentárom vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa konania sp. zn. 60Cb/75/05, že „uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 preukazuje, že v konaní sp. zn. 1Er/254/2001 uplatňovala spoločnosť T. X. Q. nároky voči Mestu Banská Bystrica protiprávne, žalobný návrh bol podaný dôvodne a je vecou navrhovateľa, že návrh vzal späť“.

9. Jediný spor tvrdený v konaní, ktorý by mohol spochybňovať oprávnenosť spoločnosti T. X. Q. prijať v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Er/254/01 plnenie vymožené súdnym exekútorom od žalobcu Mesta Banská Bystrica namiesto povinného X.T. Mesta Banská Bystrica prebiehajúci na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb/75/2005 o neplatnosť zmlúv o postúpení pohľadávok pôvodného veriteľa A. D., a. s., D. D. na spoločnosť T. X. Q. skončil zastavením konania. Iné skutkové tvrdenia vylučujúce nárok spoločnosti T. X. Q. prijať od súdneho exekútora sumu 1 425 125,10 € prednesené neboli, ani v tomto smere žiadne dôkazy žalobca neoznačil a nenavrhol. Správny je preto právny záver súdu prvej inštancie súladný s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreným v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016, že vznik bezdôvodného obohatenia je potrebné posudzovať podľa ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka v celej výške z dôvodu, že tak oprávnený z exekučného konania ako aj súdny exekútor, ktorý exekúciu uskutočnil ako honorovanú činnosť, boli oprávnení plnenie od žalobcu (i keď nedobrovoľne namiesto povinného z exekučného konania) prijať.

10. V konaní predchádzajúcom rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/9/2016 bolo okresným a krajským súdom zo spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Er/254/2001 zistené, že suma 1 455 029,16 € bola z účtu Mesta Banská Bystrica na základe exekučného príkazu súdneho exekútora S. N. J. sp. zn. EX 198/02 odčerpaná v dňoch 15., 16., 17., 18., 19. a 22.08.2005. Potvrdenie o tom je založené na č. I. 112 spisu. Toto skutkové tvrdenie žiadna zo strán nespochybňovala a je preukázané aj listinným dôkazom. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2008 sp. zn. 5Cdo/2/2007 bolo žalobcovi doručené 04.10.2008 (č. I. 189 spisu) a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 zo 16.12.2008 prevzal žalobca dňa 22.12.2008. Až do 7. marca 2006 boli finančné prostriedky odpísané v auguste 2005 z účtu žalobcu na účte súdneho exekútora, ktorý rozvrhol sumu 1 455 029,16 € medzi oprávneného a seba až 7. marca 2006 tak, že oprávnenému spoločnosti T. X. Q. poukázal v tento deň 1 425 125,10 € a na úhradu trov exekúcie si ponechal 29 904,05 € (č. I. 189 spisu). Odvolací súd v rozsudku sp. zn. 17Co/2/2013 (č. I. 200 spisu) vychádzajúc z názoru (rovnako ako žalobca a žalovaná), že subjektom, ktorý sa na úkor žalobcu v exekučnom konaní sp. zn. 1Er/254/01 obohatil, je oprávnený z exekučného konania T. X. Q., počítal beh objektívnej trojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka odo dňa 7. marca 2006, teda odo dňa, keď súdny exekútor tejto spoločnosti poukázal peniaze vymožené od žalobcu a uzavrel, že táto doba uplynula 7. marca 2009. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2006, ktorý v bode 31 konštatoval, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 boli žalobcovi doručené ešte pred uplynutím objektívnej premlčacej doby nie je zistiteľné, od ktorého dátumu počítal najvyšší súd beh premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď za počiatok subjektívnej premlčacej doby v bode 31 uznesenia najvyšší súd označil „moment vymoženia povinností prináležiacej jeho príspevkovej organizácii“ bez vysvetlenia, ktorý deň považuje dovolací súd za „moment vymoženia povinností prináležiacej jeho príspevkovej organizácii“. Ak dovolací súd vyslovil názor, že rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/2/2007 a 12CoE/91/2008 boli doručené žalobcovi ešte pred uplynutím objektívnej premlčacej doby, za dátum počiatku plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné považovať dátumy 15. až 22. august 2005, kedy boli odpísané finančné prostriedky z účtu žalobcu na účet súdneho exekútora (z dôvodu, že uznesenie sp. zn. 5Cdo/2/2007 bolo žalobcovi doručené až 04.10.2008 a uznesenie sp. zn. 12CoE/91/2008 prevzal žalobca 22.12.2008), ale iba deň 7. marca 2006, kedy sa pohľadávka oprávneného z exekučných titulov a pohľadávka súdneho

exekútora na trovách exekúcie rozdelením vymoženej sumy, i keď len čiastočne, uspokojili. Iba spätným dosadením rozhodujúcich skutočností do dátumového vzorca získaného v priebehu súdneho konania pred rozhodnutím najvyššieho súdu uznesením sp. zn. 6Cdo/9/2016 je pochopiteľný názor dovolacieho súdu, že žalobca mal dostatok času, aby svoj nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia uplatnil voči zodpovednostnému subjektu (X.T. Mesta Banská Bystrica) a že s týmto procesným úkonom „nemal otáľať“ z dôvodu, že sa v konaní o nároku na náhradu škody proti štátu bude táto jeho nečinnosť posudzovať ako zanedbaná bdelosť pri uplatňovaní svojich práv.

11. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne obohatil sa aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

12. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka je naplnená za predpokladu, že ten, kto plnil inému, túto povinnosť nemal a plnil namiesto toho, kto bol k tomuto plneniu povinný a veriteľovi bolo zrejmé, že sa plní za iného. Nie je rozhodujúce, či plnenie bolo poskytnuté so súhlasom dlžníka, ale nesmie ísť o situáciu, že sa plnilo proti jeho vôli. Ak sa prijatím plnenia veriteľom jeho dlh voči dlžníkovi uspokojil, dlžník za ktorého sa plnilo, sa stáva obohateným na úkor toho, kto za neho veriteľovi plnenie poskytol. Bezdôvodné obohatenie vzniká na strane dlžníka tým, že sa jeho majetkový stav nezmenšil, ako by tomu bolo, ak by svojmu veriteľovi plnil zo svojho. Obohatený získava majetkový prospech v okamihu, keď zanikol jeho dlh (podľa rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo/970/2006 z 28.05.2008, tiež rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/1145/2017 z 25.07.2018).

13. Vznik bezdôvodného obohatenia na strane X.T. Mesta Banská Bystrica na úkor Mesta Banská Bystrica podľa § 454 Občianskeho zákonníka je naplnený tým, že X.T. Mesta Banská Bystrica bol povinný plniť oprávnenému z exekučného konania spoločnosti T. X. Q. a pohľadávku oprávneného z exekučného konania namiesto povinného splnilo Mesto Banská Bystrica, i keď nedobrovoľne na základe nesprávneho rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/69/2005 z 15. februára 2006. Povinný v exekučnom konaní Investorský útvar Mesta Banská Bystrica nesúhlas s poskytnutím plnenia zo strany Mesta Banská Bystrica nevyslovil, účastníkom exekučného konania na základe rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/69/2005 bolo zrejmé, že Mesto Banská Bystrica plní dlh namiesto X.T. Mesta Banská Bystrica a poskytnutím plnenia Mestom Banská Bystrica spoločnosti T. X. Q. zanikol dlh X.T. Mesta Banská Bystrica voči oprávnenému z exekučného konania v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka. K vzniku bezdôvodného obohatenia na strane X.T. Mesta Banská Bystrica podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 28Cdo/1145/2017 dochádza momentom prijatia plnenia veriteľom. Za moment prijatia plnenia veriteľom je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu považovať dátum 7. marca 2006.

14. Podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

15. Odvolací súd nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v bode 53 rozsudku, že v konaní o náhradu škody nemôže súd sám ako otázku predbežnú riešiť úspešnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia s ohľadom na možnú námietku premlčania a je vždy nutné požadovať od oprávneného z bezdôvodného obohatenia, aby podstúpil samostatný súdny spor o vydanie bezdôvodného obohatenia za účelom preukázania, že od tretieho subjektu bezdôvodné obohatenie nevyvolal a vznikla mu škoda, ktorej náhrady sa od štátu domáha. Pre záver o faktickej nevyhnutnosti nároku od priameho dlžníka a teda za účelom preukázania vzniku škody nie je nevyhnutné, aby žalobca najprv vymáhal svoju pohľadávku od dlžníka v súdnom konaní a aby bol známy jeho negatívny výsledok, keď z okolností prípadu je zrejmé, že takáto žaloba by nemohla uspieť napríklad pre premlčanie nároku alebo zánik povinného subjektu bez právneho nástupcu. Tieto závery vyplývajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/860/2002 z 20. februára 2003 a sp. zn. 25Cdo/2091/2008 z 23. februára 2011. Nesúhlas odvolacieho súdu s čiastkovým záverom súdu prvej inštancie nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, keď podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 mohol žalobca podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia voči X.T. Mesta Banská Bystrica už po doručení

uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2008 sp. zn. 5Cdo/2/2007, ktoré prevzal žalobca 04.10.2008 a bolo z neho zrejmé, že uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/69/2005, na základe ktorého došlo k odpísaniu žalovanej pohľadávky z účtu žalobcu nebolo správne a Mesto Banská Bystrica nebolo povinné v exekučnom konaní sp. zn. 1Er/254/2001 plniť namiesto X.T. Mesta Banská Bystrica oprávnenému z exekučného konania. Druhýkrát získal žalobca informáciu o tom, že v exekučnom konaní plnil za iného dňom 22.12.2008, kedy mu bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 a v tom čase ešte objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá začala plynúť 7. marca 2006 a uplynula by až 7. marca 2009, stále bežala. Žalobca v priebehu celého súdneho sporu tvrdil, že sa zákonným spôsobom nestal účastníkom exekučného konania sp. zn. 1Er/254/2001, nemal žiadnu vedomosť o tom, kam a kedy išli finančné prostriedky odpísané z jeho účtu v dňoch 15.08.2005 až 22.08.2005 a opak v konaní preukázaný nebol, z čoho odvolací súd záveruje, že subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka na vydanie bezdôvodného obohatenia voči X.T. Mesta Banská Bystrica začala žalobcovi plynúť dňom nasledujúcim po doručení uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007, dňa 05.10.2008. Zrejmu bezúspešnosť sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsudku sp. zn. 17Co/2/2013 posudzoval odvolací súd vo vzťahu k možnému konaniu o vydanie bezdôvodného obohatenia voči spoločnosti T. X. Q., ktoré by mohlo začať až po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 po dátume 16.07.2009, čo dovolací súd v uznesení sp. zn. 6Cdo/9/2016 vyhodnotil ako nesprávny názor z dôvodu, že povinným z bezdôvodného obohatenia nebola spoločnosť T. X. Q., ale spoločnosť X.T. Mesta Banská Bystrica a dátum právoplatnosti rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2007 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoE/91/2008 nezohrávajú žiadnu rolu, iba dátum ich doručenia žalobcovi.

15.1 Príspevková organizácia Investorský útvar Mesta Banská Bystrica bola zriadená žalobcom Mestom Banská Bystrica. Pri obrane proti vymoženiu pohľadávky od žalobcu v exekučnom konaní sp. zn. 1Er/254/2001 konali Mesto Banská Bystrica a X.T. Mesta Banská Bystrica v zhode, o čom svedčí konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb/75/2005. Vzhľadom na to, že potencionalny žalovaný v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia X.T. Mesta Banská Bystrica sídli na území Slovenskej republiky, ide o spriaznené a majetkovo prepojené subjekty (v zmysle zriaďovateľ - zriadená príspevková organizácia) nie je možné prijať jednoznačný predbežný názor, že by žaloba voči X.T. Mesta Banská Bystrica zo strany žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia bola zjavne neúspešná, keď táto príspevková organizácia žalobcom ako zriaďovateľom zrušená nebola a v čase od 04.10.2008 do 07.03.2009 mohol žalobca takúto žalobu v rámci plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby podať.

16. Žalobca si v konaní uplatňuje nárok na náhradu škody proti štátu podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona a) pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, d) nesprávnym úradným postupom.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky v bode 26 uznesenia sp. zn. 6Cdo/9/2016 uviedol, že odvolací súd mal v prejednávanej veci použiť judikatúru, na ktorú v konaní odkazovala žalovaná. Žalovaná názor, že kým žalobca nepreukázal, že by sa vydania bezdôvodného obohatenia od oprávneného z exekučného konania domáhal, resp. že by takáto jeho aktivita vo vzťahu k oprávnenému bola bezúspešná, pričom on sám túto bezúspešnosť nezapríčinil, nie je preukázaný vznik samotnej škody, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s (nezákonným) rozhodnutím súdu opiera o judikatúru súdov Slovenskej a Českej republiky sp. zn. 4Cdo/199/2005, III. ÚS 361/2009, II. ÚS 165/2012, II. ÚS 17/2013, II. ÚS 570/2013 sp. zn. 4Cz/110/84, 25Cdo/105/2004, ktorých spoločným právnym záverom je, že existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia.

18. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 361/09 z 26. novembra 2009 za dlhodobú a relatívne ustálenú judikatúru všeobecných súdov označil rozhodnutia prezentujúce názor, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú

rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená) nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. a to existencia samotnej škody a to s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 4Cz/110/84 zo 16. apríla 1985 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/199/2005 z 31. mája 2006. V uznesení sp. zn. II. ÚS 17/2013 zo 16. januára 2013 Ústavný súd Slovenskej republiky, kde za jadro sťažnosti označil posudzovanie otázky, či nárok na náhradu škody voči štátu spôsobenej nezákonným rozhodnutím vzniká až potom, ako sa neúspešne uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto sa na základe plnenia z nezákonného rozhodnutia obohatil, alebo či ide o konkurenciu dvoch nárokov, pričom je na slobodnej vôli oprávneného, či bude požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia alebo náhradu škody ústavný súd uviedol, že nevidí dôvod odchyliť sa od zásadných záverov, ku ktorým dospel vo svojom uznesení č. k. III. ÚS 361/09 z 26. novembra 2009. Rovnaké závery sú vyslovené aj v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2013 sp. zn. II. ÚS 165/2012. Názor, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v občianskom súdnom konaní môže byť úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak žiadateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný mu ho vydať s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/199/2005 si podržal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v uznesení zo 16.12.2005 sp. zn. 4MCdo/3/2014. Uznesenie sp. zn. 6Cdo/27/2016 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom odvolacím súdom aplikované rozhodnutie sp. zn. 2Cdo/48/2010 označil najvyšší súd v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu za exces, bolo vydané až 29.11.2016. V uzneseniach sp. zn. 5Cdo/127/2016 z 12. júla 2017 a sp. zn. 5Cdo/66/2018 z 29. novembra 2018 vydaných po rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/9/2016 z 22. februára 2017, v ktorých dovolateľ argumentoval tiež rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/48/2000 a 2Cdo/155/2001, ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/2/2013 Najvyšší súd Slovenskej republiky za relevantnú a konzistentnú rozhodovaciu súdnu prax v otázke náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. označil rozhodnutia sp. zn. 4Cz/110/84, 4Cdo/199/2005, III. ÚS 361/2009, II. ÚS 165/2012, II. ÚS 570/2013 a iné.

19. Citovanými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je preukázané, že od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/9/2016 nedošlo k zásadnému judikatúrnemu posunu v otázke, či môže ten, kto sa cíti poškodený rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom, uplatniť v civilnom sporovom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom aj vtedy, ak by mohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Zákon č. 514/2003 Z. z. v relevantných ustanoveniach pre prejednávajúcu vec sa od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením z 22. februára 2017 sp. zn. 6Cdo/9/2016 nezmenil. Skutkový stav, ktorý tvoril základ zrušujúceho rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/9/2016 a zrušovaných rozhodnutí Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/16/2001 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/2/2013 sa nezmenili, z čoho vyplýva, že odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie boli viazaní právnym názorom najvyššieho súdu vyslovenom v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/9/2016 v otázke, či preukázal žalobca vznik škody, ak pred podaním žaloby proti Slovenskej republike podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa ani nepokúsil vymôcť totožnú pohľadávku žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia od toho, kto sa na jeho úkor obohatil, t. j. od X.T. Mesta Banská Bystrica. Odvolací súd vychádzajúc z rozhodnutí citovaných v bode 18 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/9/2016 zhodne so súdom prvej inštancie uzatvára, že žalobca vznik škody, za ktorú by zodpovedala žalovaná nepreukázal, keď sa ani nepokúsil dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky od X.T. Mesta Banská Bystrica podľa § 454 Občianskeho zákonníka.

20. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravuje Civilný sporový poriadok, podľa novej procesnej úpravy odvolací súd svojím rozhodnutím dovolanie pripustiť nemôže.

21. Žalobca si v konaní uplatňoval nielen pohľadávku vo výške 1 455 029,16 €, ale aj úroky z omeškania z tejto sumy od 01.12.2010 do zaplatenia. Súd prvej inštancie konanie o zaplatenie úrokov z omeškania za obdobie od 01.12.2010 (podľa dôvodov rozhodnutia, chybou v písaní je vo výroku rozsudku okresného

súdu uvedený nesprávny dátum od 01.12.2000) do 03.06.2011 zastavil pre prekážku veci rozsúdenej podľa § 230 C. s. p. a žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania za obdobie od 04.06.2011 do zaplatenia zo sumy 1 455 029,16 € zamietol. Odvolanie žalobcu smerovalo len proti prvému výroku rozsudku okresného súdu, ktorým boli čiastočne úroky z omeškania zamietnuté. Odvolací súd z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo veci samej podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. z dôvodu, že žalobca dôvodnosť nároku na náhradu škody proti žalovanej spolu s príslušenstvom nepreukázal, aj vo výroku o trovách konania, ktorý zodpovedá výsledku sporu.

22. V odvolacom konaní neúspešný žalobca je povinný podľa § 255 ods. 1 C. s. p. nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C. s. p. len o nároku žalovanej na náhradu trov konania s tým, že o výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 C. s. p.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).